

Document de ședință

B9-0271/2022

13.5.2022

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la consecințele sociale și economice pe care le are asupra UE
războiul declanșat de Rusia în Ucraina – întărirea capacității de acțiune a UE
(2022/2653(RSP))

Markus Ferber
în numele Grupului PPE

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la consecințele sociale și economice pe care le are asupra UE războiul declanșat de Rusia în Ucraina – întărirea capacității de acțiune a UE
(2022/2653(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluția sa din 7 aprilie 2022 referitoare la concluziile reuniunii Consiliului European din 24-25 martie 2022, inclusiv ultimele evoluții ale războiului din Ucraina și sancțiunile aplicate de UE împotriva Rusiei și implementarea acestora¹,
 - având în vedere concluziile Consiliului European din 25 martie 2022,
 - având în vedere proiecțiile macroeconomice pentru zona euro din martie 2022 ale experților Băncii Centrale Europene (BCE),
 - având în vedere raportul Fondului Monetar Internațional (FMI) privind perspectivele economice regionale din 22 aprilie 2022 intitulat „Europa: efectele nefaste ale războiului asupra redresării europene”,
 - având în vedere proiectul de buget rectificativ nr. 3 la bugetul general 2022 din 22 aprilie 2022 intitulat „Finanțarea costurilor de primire a persoanelor care fug din Ucraina”, adoptat de Comisie la 22 aprilie 2022 (COM (2022) 0262),
 - având în vedere rezoluția sa din 24 martie 2022 referitoare la necesitatea unui plan de acțiune urgent al UE pentru a garanta securitatea alimentară în interiorul și în afara UE în contextul invadării Ucrainei de către Rusia²,
 - având în vedere rezoluția sa din 6 aprilie 2022 referitoare la începerea punerii în aplicare a politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027³,
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 23 martie 2022 privind un Cadru comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice⁴,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Rusia a desfășurat, începând cu 24 februarie 2022, un război ilegal, neprovocat și nejustificat de agresiune împotriva Ucrainei;
- B. întrucât mii de civili ucraineni și-au pierdut viața sau au fost răniți în acest război începând cu 24 februarie 2022, iar alți peste 5 milioane au fugit în țările învecinate;

¹ Texte adoptate, P9_TA(2022)0121.

² Texte adoptate, P9_TA(2022)0099.

³ Texte adoptate, P9_TA(2022)0113.

⁴ JO C 131I, 24.3.2022, p. 1.

- C. întrucât UE a adoptat al cincilea pachet de sancțiuni împotriva Rusiei la 8 aprilie 2022; întrucât Comisia a anunțat un al șaselea pachet de sancțiuni la 4 mai 2022; întrucât pachetul anterior a fost adoptat la 15 martie 2022 în urma invadării neprovocate și nejustificate a Ucrainei de către Rusia; întrucât UE a adoptat sancțiuni și împotriva Belarusului ca răspuns la implicarea sa în agresiunea și invazia rusă; întrucât sancțiunile împotriva Belarusului trebuie să le reflecte pe cele introduse împotriva Rusiei pentru a elimina orice lacune;
- D. întrucât UE nu poate ignora efectele profunde și potențial devastatoare ale războiului asupra economiei europene; întrucât întreprinderile europene suportă cel mai mare impact al prețurilor ridicate la energie, al perturbării lanțurilor de aprovizionare, al costurilor asociate tranziției către neutralitatea climatică, al impactului pandemiei de COVID-19 și al noii legislații în curs de elaborare; întrucât, luați separat, fiecare dintre acești factori ar fi fost problematici, dar abordabili, însă împreună au un efect cumulativ ce poate periclita viitorul mediului economic și locurile de muncă pe care le creează;
- E. întrucât este necesar să se asigure funcționarea pieței unice și în perioade de criză și ca piața unică să își valorifice pe deplin potențialul în beneficiul consumatorilor europeni și să contribuie la creșterea productivității și la creșterea competitivității întreprinderilor europene;
- F. întrucât sancțiunile au un efect grav asupra economiei ruse (conform FMI: scăderea cu 8,5 % a PIB-ului și o inflație de 21,3% în 2022); întrucât achizițiile europene de combustibili fosili din Rusia în valoare de 800 de milioane EUR zilnic încă îi permit regimului la putere să finanțeze acest război; întrucât Comisia a prezentat un plan ambițios de interzicere a importului de petrol rusesc în termen de șase luni și de produse rafinate până la sfârșitul anului;
- G. întrucât aproape 500 de întreprinderi și corporații internaționale au ales să își suspende operațiunile în Rusia sau să se retragă complet de pe piața rusă;
- H. întrucât studiile academice⁵ arată că interzicerea importurilor de combustibili fosili din Rusia ar avea un impact asupra creșterii economice a UE echivalent cu pierderi estimate la mai puțin de 3 % din PIB, cu impact diferit în statele membre, în timp ce pierderile potențiale pentru economia rusă s-ar ridica la 30 % din PIB și ar însemna oprirea agresiunii ruse;
- I. întrucât, potrivit celor mai recente previziuni ale BCE pentru zona euro, creșterea PIB-ului real este estimată la o medie de 3,7 % în 2022, 2,8 % în 2023 și 1,6 % în 2024; întrucât, conform scenariului pesimist, cea mai slabă creștere a PIB-ului real din zona euro este estimată la doar 2,3 % în 2022 și 2023 și la 1,9 % în 2024; întrucât scenariul de referință include o evaluare inițială a impactului războiului asupra economiei zonei

⁵ Printre altele, studiile realizate de Bachmann et al., Banca Centrală Europeană, Deutsche Bank Research, Oxford Economics, Goldman Sachs, rezumate de *Sachverständigenrat zur Begutachtung der gesamtwirtschaftlichen Entwicklung* (Consiliul experților economici din Germania) în raportul său din martie 2022 intitulat „*Auswirkungen eines möglichen Wegfalls russischer Rohstofflieferungen auf Energiesicherheit und Wirtschaftsleistung: Auszug aus der aktualisierten Konjunkturprognose 2022 und 2023*” („Efectele unei eventuale opriri a livrărilor de materii prime asupra securității energetice și a economiei: extrase din prognoza actualizată pe 2022 și 2023”).

euro, pe baza informațiilor disponibile la 2 martie 2022;

- J. întrucât în zona euro, potrivit unei estimări rapide, inflația a atins 7,5 % în aprilie 2022, cel mai ridicat nivel de la introducerea monedei unice; întrucât, potrivit celor mai recente previziuni ale BCE pentru zona euro, se estimează că rata inflației va scădea de la o medie de 5,1 % în 2022 la 2,1 % în 2023 și 1,9 % în 2024;
- K. întrucât, potrivit celor mai recente previziuni ale FMI pentru zona euro din aprilie 2022, creșterea PIB-ului real este estimată la o medie de 2,8 % în 2022, 2,3 % în 2023 și 1,8 % în 2024; întrucât perspectivele de creștere au fost revizuite în sens descrescător (din februarie 2022) cu 1,1 % pentru 2022;
- L. întrucât, potrivit evaluării preliminare a Comisiei, inițiativele luate de statele membre ale UE până în prezent vor crește deficitele bugetare cu cel puțin 0,6 % din PIB în acest an; întrucât această creștere a cheltuielilor se înscrie în contextul unor niveluri ridicate ale datoriei publice în urma pandemiei;
- M. întrucât războiul de agresiune lansat de Rusia împotriva Ucrainei are un impact important asupra bugetului UE, ceea ce evidențiază necesitatea unor mecanisme și a unei mai mari flexibilități pentru a răspunde crizelor prin intermediul bugetului UE;
- N. întrucât impactul sancțiunilor asupra statelor membre este eterogen, deoarece, în unele cazuri, exporturile către Rusia au reprezentat între 5 % și 8,5 % din totalul exporturilor, în comparație cu media UE de 1,8 %;
- O. întrucât, în cea de a doua jumătate a lunii mai 2022, Comisia va publica orientările actualizate pentru politica bugetară în 2023, ca parte a pachetului de primăvară pentru semestrul european;
- P. întrucât, până la jumătatea lunii mai 2022, Comisia trebuie să prezinte măsuri concrete pentru ca REPowerEU să devină realitate; întrucât majoritatea acestor investiții vor trebui să provină din sectorul privat;
- Q. întrucât criza reprezintă o problemă gravă pentru infrastructura și serviciile publice ale țărilor care găzduiesc refugiați ucraineni, în special cele care se învecinează cu Ucraina; întrucât toate statele membre trebuie să își intensifice eforturile într-un spirit continuu de unitate și solidaritate și trebuie luate toate măsurile posibile pentru a facilita astfel de eforturi;
- R. întrucât ar trebui acordată o atenție deosebită nevoilor celor mai vulnerabili și măsurilor de prevenire și depistare a traficului de persoane;
- S. întrucât ajutorul umanitar și răspunsul la criza din Ucraina și din țările învecinate au fost acordate prin Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală, mecanismul de protecție civilă al UE și ajutorul umanitar; întrucât flexibilitatea temporară a fondurilor pentru afaceri interne și a programelor politicii de coeziune oferită de propunerea privind Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE) și de cea mai recentă propunere a Comisiei privind

creșterea prefinanțării în temeiul Regulamentului REACT-UE⁶ va contribui la creșterea capacității statelor membre de a reacționa la crizele umanitare, în special în ceea ce privește primirea refugiaților,

1. își exprimă solidaritatea cu poporul ucrainean și recunoaște că războiul în curs de la frontierele imediate ale UE are consecințe sociale și economice grave pentru Europa; se declară pe deplin conștient de faptul că democrația și libertatea nu pot fi exprimate prin niciun echivalent monetar sau confort social;
2. recunoaște că sancțiunile eficiente împotriva Rusiei și fluxul de milioane de refugiați care fug din Ucraina ca urmare a agresiunii și invaziei ruse generează probleme economice și sociale inevitabile în întreaga UE și în statele sale membre;
3. își reiterează cererea privind acțiunea concertată a UE pentru a face față consecințelor economice și sociale ale războiului Rusiei împotriva Ucrainei și ale sancțiunilor impuse; propune crearea unui pachet de măsuri de sprijin economic pentru întreprinderi, care să includă elemente economice, bugetare și legislative, fără a compromite obiectivele climatice ale UE pentru 2030 și 2050; consideră că un astfel de pachet ar trebui să permită cel puțin:
 - (a) ca Comisia să invoce un moratoriu de reglementare și să efectueze o analiză sectorială a efectului cumulativ al creșterii prețurilor la energie și materii prime, a noii legislații și a impactului războiului, această analiză fiind utilizată pentru a ușura imediat povara asupra întreprinderilor prin amânarea acelor acte care ar crește în mod inutil costurile pentru întreprinderile aflate deja sub presiune, iar punerea proactivă în aplicare a principiului numărului constant de persoane ar trebui inclusă în etapa de pregătire a fiecărui act legislativ;
 - (b) reducerea costului activității economice prin reducerea TVA-ului și a impozitelor pe energie și eliminarea sau reducerea taxelor pe energie, creșterea ajutorului pentru întreprinderi prin asigurarea unei aplicări flexibile a normelor privind ajutoarele de stat, reducerea prețurilor la energie prin luarea în considerare a amânării eliminării treptate a cărbunelui și a energiei nucleare și revizuirea mecanismului de stabilire a prețurilor;
 - (c) adoptarea unei strategii de diversificare pentru a asigura o aprovizionare fiabilă cu produse de bază și materii prime critice, cum ar fi pământurile rare;
 - (d) modernizarea urgentă a infrastructurii energetice și a capacităților de stocare ale UE pentru a se asigura că Europa poate fi independentă de aprovizionarea cu energie din Rusia și are o autonomie strategică mai mare, precum și dezvoltarea unei strategii la nivelul UE pentru securitatea energetică, care să includă praguri obligatorii de stocare și investiții majore pentru modernizarea rețelei, inclusiv în ceea ce privește interconexiunile, pentru cerințele viitoare;
 - (e) utilizarea deplină și extinderea domeniului de aplicare al împrumuturilor din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), având în vedere că nu au fost încă contractate împrumuturi în valoare de peste 200 de miliarde EUR și că,

⁶ JO L 437, 28.12.2020, p. 30.

în temeiul actualului Regulament privind Mecanismul de redresare și reziliență⁷, statele membre pot solicita încă împrumuturi MRR până în august 2023, precum și o propunere specifică de modificare a Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, permițând statelor membre interesate să utilizeze fondurile rămase pentru împrumuturi destinate a finanța proiecte multinaționale în domeniul securității energetice, de exemplu interconexiunile energetice și infrastructura transfrontalieră, ceea ce va crea noi oportunități pentru întreprinderile europene;

- (f) o creștere a nivelului garanției UE în cadrul programului InvestEU pentru a stimula investițiile în sprijinul întreprinderilor mici și mijlocii europene, inclusiv în scopul sprijinului sub formă de capital, și crearea unei ferestre specifice pentru întreprinderile afectate de consecințele războiului și pentru proiectele legate de independența energetică din cadrul acestui program;
4. ia act de reacția rapidă a instituțiilor UE pentru a asigura un sprijin economic și financiar rapid pentru statele membre care finanțează un flux fără precedent de refugiați din Ucraina din bugetul UE prin utilizarea programelor existente din cadrul financiar multianual (CFM);
 5. salută aplicarea rapidă a Directivei privind protecția temporară⁸ și invită Comisia să o pună pe deplin în aplicare prin solidaritate și responsabilitate comună între statele membre, garantând întreaga gamă de drepturi prevăzute de directivă, anume accesul la piața muncii, la locuințe, la asistență medicală, educație și asistență socială pentru toți cei care au dreptul la această protecție; invită Comisia să evalueze posibilitățile de a-i ajuta pe refugiați să intre pe piața muncii prin depunerea de eforturi în vederea recunoașterii calificărilor profesionale; subliniază că UE a răspuns rapid și că statele membre trebuie să se asigure că adoptă toate măsurile necesare și în timp util pentru a sprijini piețele naționale ale muncii, a menține locurile de muncă și a garanta că ocuparea forței de muncă și productivitatea sunt protejate cât mai mult posibil de impactul invaziei rusești;
 6. solicită utilizarea optimă a oportunităților de finanțare existente, a flexibilității și a altor dispoziții prevăzute în Regulamentul privind CFM⁹ și în Regulamentul financiar¹⁰; este însă convins că bugetul UE trebuie să prevadă o flexibilitate suplimentară pentru a răspunde unor nevoi neprevăzute și urgente;
 7. subliniază că UE trebuie să ia măsuri urgente pentru a spori securitatea alimentară atât pentru cetățenii săi, cât și la nivel mondial și subliniază creșterea costurilor combustibililor și îngrășămintelor; solicită ca strategia „De la fermă la consumator”¹¹, strategia în domeniul biodiversității¹² și planurile strategice pentru politica agricolă comună să fie analizate în amănunțime și prin prisma necesității de a asigura securitatea alimentară ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia; îndeamnă la mobilizarea oricăror fonduri rămase din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, ca

⁷ JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

⁸ JO L 212, 7.8.2001, p. 12.

⁹ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 11.

¹⁰ JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

¹¹ COM(2020)0381.

¹² COM(2020)0380.

urmare a deteriorării situației din sectorul pescuitului;

8. solicită crearea inițiativei „Construct-UE”, o inițiativă de mobilizare a 11,6 miliarde EUR din creditele de coeziune pentru 2022, transferate de la bugetul 2021 pentru a acoperi retroactiv costurile inflației cauzate de creșterea prețurilor la construcții și materii prime pentru proiectele de infrastructură finanțate de UE; solicită ca dezangajările din cadrul politicii de coeziune să fie reutilizate pentru a permite un răspuns financiar adecvat la criză;
9. invită Comisia să efectueze o analiză aprofundată a funcționării actualului CFM și să prezinte o propunere legislativă pentru o revizuire cuprinzătoare a CFM cât mai curând posibil și nu mai târziu de primul trimestru al anului 2023; se așteaptă ca, în acest context, Comisia să țină seama în mod corespunzător de poziția Parlamentului, care va fi prezentată în toamna anului 2022; subliniază că revizuirea CFM va trebui să răspundă noilor nevoi de finanțare, ținând seama de analiza implicațiilor pe termen lung ale războiului asupra politicilor UE, precum și de trecerea la noi priorități politice și nevoi emergente, pentru a face CFM mai rezilient la crizele viitoare;
10. subliniază că, în paralel, sunt necesare alte noi resurse proprii ale UE pentru a acoperi cel puțin costurile legate de NextGenerationEU (fondurile și dobânzile), precum și pentru a asigura o finanțare sustenabilă a bugetului UE pe termen lung; este hotărât să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare a foii de parcurs privind resursele proprii convenite în decembrie 2020 și să ia toate măsurile necesare în cazul în care noile resurse proprii propuse nu sunt adoptate sau nu generează nivelul anticipat de venituri pentru bugetul UE; subliniază importanța dialogului periodic dintre cele trei instituții privind resursele proprii;
11. consideră că „pachetul de redresare pentru Ucraina” anunțat de Președinta Comisiei la 4 mai 2022 ar trebui să se bazeze pe surse concrete de finanțare și nu ar trebui instituit în detrimentul politicilor existente ale UE; solicită implicarea deplină a Parlamentului în elaborarea și punerea în aplicare a acestui pachet;
12. reiterează solicitarea Consiliului adresată statelor membre și Comisiei – în pregătirea sezonului de iarnă următor – de a institui de urgență mecanismele de solidaritate și de compensare necesare, de a colabora la achizițiile comune voluntare de gaz, gaz natural lichefiat și hidrogen, utilizând în mod optim ponderea politică și de piață colectivă a UE și a statelor sale membre pentru a reduce prețurile în cadrul negocierilor, a finaliza și a îmbunătăți interconexiunile de gaze și energie electrică în întreaga UE, inclusiv prin sincronizarea deplină a rețelelor de energie electrică, și de a depune eforturi pentru a asigura securitatea aprovizionării pentru toate statele membre;
13. subliniază importanța obiectivelor UE în materie de climă și energie și, mai precis, a pachetului „Pregătiți pentru 55”; subliniază însă necesitatea de a ține seama de consecințele războiului; subliniază că trebuie redusă sarcina asupra întreprinderilor și oferit un spațiu de manevră economiei și societății UE în viitorul apropiat, pentru a ne strădui să atingem în 2030 obiectivele „Pregătiți pentru 55” în mod rentabil;
14. subliniază concluziile recente ale Consiliului, prin care statele membre și Comisia sunt invitate să utilizeze în continuare în mod optim setul de instrumente, inclusiv noul cadru temporar privind ajutoarele de stat pentru situații de criză, ca o abatere temporară de la

statu-quo;

15. ia act de sugestia Consiliului de a stabili de urgență contacte cu părțile interesate din domeniul energiei și de a discuta, dacă și în ce fel, opțiunile pe termen scurt, astfel cum au fost prezentate de Comisie [sprijinul direct pentru consumatori prin bonuri valorice, reduceri de taxe sau printr-un „model de agregator/cumpărător unic”, ajutoare de stat, impozitare (accize și TVA), plafoane tarifare, măsuri de reglementare, precum contracte pentru diferență], ar contribui la reducerea prețului gazelor și la contracararea efectului său de contagiune asupra piețelor energiei electrice, luând în considerare circumstanțele naționale;
16. felicită Comisia pentru intenția de a evalua rapid compatibilitatea măsurilor de urgență temporare luate pe piața energiei electrice și notificate de statele membre;
17. alături de Consiliu, invită Comisia să prezinte propuneri la problema prețurilor excesive ale energiei electrice, conservând în același timp integritatea pieței unice, menținând stimulentele pentru tranziția verde, asigurând securitatea aprovizionării și evitând costurile bugetare disproporționate;
18. reamintește importanța unei piețe unice funcționale ca coloană vertebrală a economiei UE; subliniază că invadarea Ucrainei de către Rusia a evidențiat o serie de provocări pentru reziliența cererii și a ofertei în UE, care afectează industriile sale și fragmentează piața unică; invită Comisia să prezinte o propunere ambițioasă privind un instrument de urgență al pieței unice și să îl încadreze într-un mod care să permită UE să reacționeze mai rapid în perioade de criză, să consolideze reziliența lanțurilor sale de aprovizionare și să asigure circulația bunurilor și a persoanelor și accesul la servicii, garantând astfel buna funcționare a pieței unice atunci când aceasta este cea mai necesară;
19. constată că este necesară consolidarea cooperării strategice a UE cu țările membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb pentru a reduce dependențele noastre și a îmbunătăți reziliența lanțului de aprovizionare;
20. subliniază importanța achizițiilor publice pentru apărarea comună, pentru a asigura cheltuieli economice sustenabile ale bugetelor de apărare în statele membre;
21. se declară profund îngrijorat de rata constant ridicată a inflației, care, în aprilie 2022, a atins cel mai înalt nivel de la introducerea monedei unice; consideră că BCE trebuie să adopte o poziție mai proactivă pentru a se asigura că își respectă mandatul privind stabilitatea prețurilor; constată însă că orizontul inflaționist este clar definit, pentru moment; reamintește că obiectivul de reziliență al Mecanismului de redresare și reziliență rămâne extrem de important și, prin urmare, solicită statelor membre să acorde prioritate investițiilor care consolidează structura economiilor lor, acolo unde este posibil;
22. ia act de faptul că, potrivit BCE, se preconizează că rata de creștere a PIB-ului pe termen mediu va converge către ratele medii istorice, în pofida unei orientări fiscale mai puțin favorabile și a unei creșteri a ratelor dobânzilor în conformitate cu ipotezele tehnice bazate pe așteptările pieței financiare;
23. ia act și de concluziile FMI potrivit cărora politica bugetară este mai potrivită pentru a

face față noilor șocuri decât politica monetară și că stabilizatorilor fiscali automați ar trebui să li se permită să funcționeze liber, și că ar trebui alocate cheltuieli suplimentare pentru sprijinul umanitar acordat refugiaților și pentru sprijinul acordat gospodăriilor cu venituri mici și întreprinderilor vulnerabile, dar viabile;

24. ia act, totodată, de faptul că FMI sugerează că factorii de decizie ar trebui, acolo unde este posibil, să colaboreze cu partenerii sociali pentru a evita apariția unor spirale ale salariilor și prețurilor, care amenință să sporească și mai mult presiunile inflaționiste;
25. salută recunoașterea de către FMI a faptului că statele membre cu o marjă de manevră bugetară limitată vor trebui să își recalibreze componența cheltuielilor pentru a înlocui programele mai puțin necesare legate de pandemie cu măsuri de atenuare a impactului războiului, în timp ce pentru statele membre cu constrângeri bugetare mai reduse, creșterea cheltuielilor poate fi mai justificată;
26. reiterează solicitarea sa de a elimina lacunele existente care permit ascunderea structurilor de proprietari efectivi în cadrul negocierilor privind pachetul legislativ privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului și de a se asigura că sunt confiscate toate activele relevante deținute în UE de oligarhii ruși incluși pe listă; recunoaște activitatea Grupului operativ al Comisiei privind înghețarea și sechestrarea în acest context;
27. sprijină solicitarea Consiliului adresată statelor membre să avanseze în lucrările cu privire la Comunicarea Comisiei¹³ privind creșterea prețurilor la produsele alimentare și securitatea alimentară la nivel mondial, care stabilește atât măsuri pe termen scurt pentru a aborda problema accesibilității prețurilor alimentelor în Uniunea Europeană și pentru a-i ajuta pe fermierii care se confruntă cu costuri ridicate ale factorilor de producție, cât și măsuri pe termen mediu de sprijinire a tranziției către un sistem alimentar durabil;
28. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

¹³ COM(2022)0133.